

Beantwoording artikel 42 vragen

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

7 oktober 2025

Kenmerk

Z/25/089258 / D/25/197398

Portefeuillehouder

Roy Luca

Portefeuille

Openbare Ruimte/IBOR

Opsteller

Haren, Mark van

Onderwerp

Beantwoording Schriftelijke vragen art. 42 RvO van VVD inzake Woerden veilig verlicht: de raad bepaalt de kaders

Beantwoording van de vragen

Geacht college,

Begin juni heeft uw college het raadsvoorstel 'Beleidsplan Openbare Verlichting Woerden Gericht Verlicht' aan de gemeenteraad gezonden. Daar was de Woerdense VVD blij mee, omdat al jaren wordt aangekondigd dat er nieuw verlichtingsbeleid zou volgen. Het opleveren daarvan werd echter jaar na jaar doorgeschoven. Hoewel onze fractie meerdere vragen heeft over en een vooralsnog andere visie heeft op de in het Beleidsplan voorgestelde keuzes, gehanteerde aannames en principes als 'niet verlichten, tenzij', richten wij ons in deze schriftelijke vragen graag op het proces van behandeling van dit beleidsplan.

Op donderdag 28 augustus heeft wethouder Luca de agendacommissie onverwachts verzocht het op 4 september geagendeerde stuk van de agenda te halen. Daartoe voert uw college als motivatie aan dat het in feite om een omgevingsprogramma onder de Omgevingswet zou gaan. Dat zou betekenen dat het college het stuk moet vaststellen en de raad alleen wensen en bedenkingen kan meegeven. Hoewel de raad als enige bevoegd is over de behandeling van het voorstel te besluiten, is het voorstel (voorlopig) van de agenda afgevoerd.

Naar aanleiding hiervan heeft de fractie van de Woerdense VVD de volgende vragen:

1 Hoe kan het dat uw college bijna drie maanden na het toesturen van het stuk aan de gemeenteraad zowel ambtelijk als bestuurlijk tot de conclusie komt dat een beleidsplan toch niet de juiste vorm is? Hoe verklaart u in dat kader dat in het raadsvoorstel wordt verwezen naar de Omgevingsvisie? Heeft het college de werking van de Omgevingswet bij het opstellen ervan over het hoofd gezien of naderhand onjuist begrepen?

Antwoord: Door voortschrijdend inzicht is deze conclusie getrokken. Ook gezien het lange voortraject bestond de wens bij het college om het stuk in huidige vorm voor te leggen aan de raad maar dit zou slechts verwarring veroorzaken aangezien deze procedure afwijkt van de inmiddels aan de raad gecommuniceerde werkwijze.

Wethouder Luca merkt in de brief aan de agendacommissie op dat de gemeenteraad in de Omgevingsvisie de kaders en uitgangspunten vaststelt, die het college daarna vertaalt in een omgevingsprogramma.

2 Deelt het college de constatering dat het voorliggende beleidsplan in feite een voorstel voor de (nieuwe) hoofdlijnen van het beleid ten aanzien van openbare verlichting bevat, en daarmee (in elk geval grotendeels) onder de kaderstellende rol van de gemeenteraad valt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Nee, de kaders zijn reeds door de raad bepaald middels de omgevingsvisie.

3 Hoe kan het college van mening zijn dat het beleid voor openbare verlichting kan worden uitgewerkt in een omgevingsprogramma, terwijl de Omgevingsvisie momenteel geen enkele passage of verwijzing over openbare verlichting bevat?

Antwoord: Openbare verlichting wordt opgenomen in een nog op te stellen programma dat de kwaliteit van de openbare ruimte in breedste zin omvat, dus niet in termen van openbare verlichting maar in termen van leefbaarheid, sociale veiligheid, duurzaamheid etc. Openbare verlichting valt onder dat programma.

4 Waarom legt het college, in plaats van het alsnog opstellen van een omgevingsprogramma, geen voorstel tot wijziging van de Omgevingsvisie voor? Indien het college wijziging niet nodig acht, welke concrete kaders en uitgangspunten uit de Omgevingsvisie dienen dan voor de uitwerking van het omgevingsprogramma?

Antwoord: Zie antwoord vorige vraag.

5 Indien het college vasthoudt aan de vorm van een omgevingsprogramma, hoe snel verwacht u dan een nieuw raadsvoorstel voor te leggen, gelet op de grote vertraging die al is opgelopen bij het actualiseren van het verlichtingsbeleid?

Antwoord: Een exacte planning is nog niet aan te geven maar naar verwachting is een nieuw voorstel op korte termijn haalbaar. Als de college- en raadsagenda's het toestaan wordt het onderwerp nog de komende maanden, voorzien van een verzoek om wensen en bedenkingen, bij het college en bij de raad aangeboden, maar **uiterlijk** in het eerste kwartaal van 2026.

De Woerdense VVD-fractie vindt het van groot belang dat de gemeenteraad aan zet is bij het bepalen van de kaders voor het verlichtingsbeleid. De afgelopen weken is er naar aanleiding van de campagne 'Wij eisen de nacht op' - zeer terecht – de hoognodige aandacht voor de veiligheid van meisjes en vrouwen als zij 's nachts op straat zijn. Het zou vanzelfsprekend moeten zijn dat zij veilig zijn en zich veilig voelen, altijd, en dus ook 's nachts. Niet alleen in onze stad, maar ook in de dorpen en in het buitengebied daartussen. Goede verlichting is zeker niet de enige maatregel, maar is wel erg belangrijk bij het waarborgen van die daadwerkelijke veiligheid en een veilig gevoel.

In het Beleidsplan wordt meermaals opgemerkt dat er geen bewezen verband zou zijn tussen verlichting en objectieve veiligheid en dat het belang van sociale veiligheid afgewogen moet worden tegen de (vermeende) ambitie om verlichting terug te dringen. Onze fractie ziet best mogelijkheden om die twee te combineren, bijvoorbeeld door slim te dimmen of het op afstand kunnen in- en uitschakelen van lichtmasten (ook door inwoners zelf). Tegelijkertijd vragen we ons af of in het Beleidsplan de prioriteit in voldoende mate bij (verkeers)veiligheid wordt gelegd. Omdat het om belangrijke beleidskeuzes gaat die veel en directe invloed hebben op de beleving van inwoners, vinden we debat hierover in de raad en met het college van belang.

6 Wenst het college het toegezonden raadsvoorstel in te trekken? Wat is daarmee de status van het beleidsplan Woerden Gericht Verlicht? In hoeverre blijft dit plan voor het college inhoudelijk leidend bij het opstellen van een eventueel nieuw raadsvoorstel of omgevingsprogramma? Met andere woorden: wordt het principe 'niet verlichten, tenzij' nu het uitgangspunt bij ontwikkelingen?

Antwoord: Het college wenst het toegezonden raadsvoorstel in te trekken, de status blijft bovenwettelijk en niet vastgesteld, maar blijft leidend bij een nieuw op te stellen voorstel dat voldoet aan de minimale vereisten voor een omgevingsprogramma. Verkeersveiligheid en sociale veiligheid blijven het uitgangspunt. Het is de 'tenzij' in het principe 'Niet verlichten, tenzij'.

7 Welke mogelijkheden ziet het college, mede in het licht van de vorige vragen, om de gemeenteraad de kaders voor het verlichtingsbeleid te laten vaststellen? Voor de duidelijkheid: wij doelen hier op een substantiëlere betrokkenheid dan slechts het meegeven van wensen en bedenkingen.

Antwoord: Het college stelt vast dat de kaders, die ten grondslag liggen aan dit voorstel, reeds bepaald zijn door de gemeenteraad. Naast het meegeven van wensen en bedenkingen (of in aanloop daar naar toe) zou ook een debat plaats kunnen vinden in de raad waarin het college uiteenzet hoe de Woerdense waarden in het beleid zijn verankerd.

Bijlagen

Vragen reglement van orde: D/25/197397